SERIA II.—ANUL IV, No. 701. **Editia a treia** MARŢI, 3 MARTIE 1898.

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Încep la 1 şi 15 ale fie-cărei luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In *Bucureşti* la Casa Administraţiei

In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale

Un an in ţară 30 lei; in streinătate 50 lei

Şase luni . . . 15 » » » 25 »

Trei luni . . . 8 » » » 13 »

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEI — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In Bucureşti şi judeţe *se primesc* numai la Administraţie

In streinătate, *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciuri la pag. IV . . . . 0.30 b. linia

» » » III . 2.— lei »

» » » II . . . . . 3.— » »

Inserţiile şi reclamele 3 lei rîndul

UN NUMĂR VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA

No. 3 — STRADA CLEMENŢEI — No. 3

Lupta între cele două tabere

SITUAŢIA

După scandalurile la lumina mare, vin tripotagele în întuneric.

Guvernul, care se arăta grăbit a sfîrşi Sîmbătă cu interpelarea d-lui Fleva, a cerut amînarea tocmai pe Marţi, ca să poată lucra.

Ceea-ce a impresionat mai adînc pe guvern, e că 50 de voturi s'aŭ adunat nu asupra unui incident, ci s'aŭ afirmat întru osîndirea întregei politici a guvernului.

De aceea d. Gogu Cantacuzino, conducătorul acestei campanii, după ce a încercat prin şedinţă de noapte, — pretinzînd că Camera n'are timp de pierdut—să doboare prin oboseală pe d. Fleva, pe care nu-l putea birui altminteri, a obţinut o amînare de două zile, spre a întreprinde vînătoare de voturi şi a decima pe cei 50.

Omul răŭ din capul ministerului de finanţe, a ajuns la absolută inconştienţă. El nu vede că, pe calea pe care a intrat, succesul e mai dezonorant încă de cît nefizbînda.

Nu ştim dacă cei 50 vor scădea la număr. Dar putem prezice că d. Cantacuzino va eşi, din campania pe care o duce, nu numai împuţinat, dar absolut nimicit.

Mai deunăzi, cînd ministrul de finanţe a apostrofat pe fostul săŭ preşedinte de consiliŭ cu cuvintele: «vom vorbi de afacerea Wachtel şi de alte afaceri», d. Aurelian a spus către amicii săi: «Acest om va sfîrşi răŭ».

D. Aurelian a exprimat, în două cuvinte, cugetarea tuturor despre acest om, care a ajuns a juca un rol numai prin îndrăzneală, răutate şi lipsă de scrupul.

Pentru sănătoasa şi liniştita dezvoltare a vieţii noastre publice, e o fericire ca un aşa om să dispară de pe arena politică.

Din această campanie, guvernul va eşi slăbit şi d. Cantacuzino nimicit.

FIASCO CONVERSIUNEI

Duplicitatea colectivistă nu are margini. Un lucru, pe care mai alaltă-eri nu ni-l puteam explica, astă-zi, în urma unei indiscreţii a ziarului guvernamental-oficios *L'Indépendance*, el devine clar.

Iată de ce e vorba.

Voinţa Naţională a dat cea d'intîiŭ dare de seamă de economia budgetului pe anul 1898—99, înainte ca acest budget să fie măcar depus pe biuroul Camerei. Informaţiile ei, evident că plecaŭ de la cel mai sigur izvor.

Voinţa afirma că sporul de şeapte milioane al noului budget este perfect acoperit. Intre alte resurse, ea declara şi pe accea de 1 ½ milion care va rezulta din conversiunea cunoscută, chiar dacă termenul de amortizare al rentei amortibile nu se va prelungi.

Era clar, era categoric.

Abia cîte-va zile trecură şi, spre marea noastră surprindere, vedem pe faimosul Gogu, financiarul partidului, făcînd declaraţii categorice în Cameră cum că *conversiunea nu se face de loc în scop de acoperire a golului budgetar.*

Acelaşi Gogu, mai alaltă-eri a reînoit, cu oare-care insolenţă, chiar, această declaraţie la Senat.

Chiar din partea lui Gogu, care nu ştie ce e scrupul cînd e vorba de a lăuda partidul, îndrăzneala în a minţi ni s'a părut prea mare, cu atît mai mult, cu cît lucru era uşor de controlat.

Ce să fie aceasta? ne întrebam. Cum că era ceva la mijloc, lucru era sigur. Dar ce era? Iată ce ne munceam a ghici.

Ei bine! *L'Indépendance* ne-a dat Simbătă cheia enigmei.

Iată în adevăr ce notiţă dă oficioasa. Citim în ziarul francez:

«Negocierile începute între d. Gogu «Cantacuzino, ministru de finanţe, şi so«cietatea Disconto-Gesellschaft de la Ber«lin, în vederea conversiunei a unei părţi din datoria publică, *sunt aproape de «a izbuti».*

«*Mai întîiŭ* se va face conversiunea *obligaţiilor rurale 6%* şi a rentei perpetue 5% din 1875. **Renta amortizabilă va fi convertită mai tîrziŭ, poate, să facă conversiunea aceasta este altă chestiune.**

Ori-ce guvern poate face conversiunea.

SENATOR CU SILA

De teama alegerilor, guvernul nu declară vacante colegiile electorale lipsite de mandatarii lor.

Timp de mai multe luni, nu s'a proclamat vacant colegiul I de senator de Fălciŭ, deşi reprezintantul acelui colegiŭ era pus legalmente sub tutelă.

Acum de curînd, d. doctor Butărescu, alesul colegiului I de Senat din Brăila, îşi dete demisia. Senatul îi respinge demisia. D. Butărescu îşi reînoieşte demisiunea, care încă o dată se respinge. D. Butărescu îşi va trimite demisia o a treia oare şi şi-o va reînoi mereŭ.

De frica însă, a corpului electoral, Senatul nu va declara colegiul vacant.

Noi ştiam că Senatul actual e un loc răŭ famat, nu ştiam însă că e o puşcărie din care nu poţi eşi pînă la împlinirea osîndei de 4 ani.

CAMPANIA
IN
contra d-luĭ Gogu Cantacuzino

O provocare îndrăzneaţă. — Obstrucţiunea în contra budgetului.— Campania de întruniri publice.

O provocare îndrăzneaţă

Provocarea îndrăzneaţă a d-luĭ Gogu Cantacuzino, reprobată de o mare parte din majoritate, a produs o indignare atît de mare în cercurile drapelisto-fleviste, în cît chiar şi cei mai nehotăriţi dintr'înşii aŭ adoptat modul de a vedea al d-lor N. Fleva şi Em. Costinescu, cari de la început susţin că trebue începută campania cea mai energică de răsturnare în contra guvernului.

Cinstea personală a fie-căruĭ drapelist fiind în joc, în urma apostrofei d luĭ Gogu Cantacuzino, coaliţia liberală a ridicat mănuşa ce i-s'a aruncat cu atîta sfidare de d. Gogu Cantacuzino.

Lupta începută Simbătă va continua şi azi, şi mîine, şi pînă în ziua închidereĭ sesiuneĭ, cu înverşunare. Şi provocatorul fiind d. Gogu Cantacuzino, întreaga campanie va fi îndreptată mai ales în contra d-sale.

In linii generale, campania este deja hotărîtă.

Obstrucţiunea în contra budgetului

Campania cea mai înverşunată se va face asupra budgetului.

— D. Gogu Cantacuzino nu va avea budgetul! — spun Drapeliştii.

Şi în adevăr, chiar în secţiunile Camereĭ se va începe obstrucţiunea cea mai înverşunată în contra proiectului de budget.

Hotărîrea este ca secţiunile să nu termine pînă la 20 Martie,—cînd urmează negreşit să se închiză Camerele,—proiectul de budget.

In ori ce caz, discuţiunea generală a budgetului nu se va putea începe înainte de 16 Martie. La discuţia generală, precum şi la discuţia budgetului fie-căruĭ minister în parte, obstrucţiunea va urma cu tot cortegiul ei de amendamente şi voturi cu bile. Ast-fel că în nici un caz proiectul de budget nu se va putea vota pînă la închiderea sesiuneĭ.

Aceste sunt rezultatele răutăţiĭ d-luĭ Gogu Cantacuzino!

Guvernul va fi nevoit să meargă în noul an bugetar, timp de treĭ luni, tot cu budgetele cele vechi.

Dar nu numaĭ Statul va suferi în urma insolenţeĭ ministrului de finance, ci şi Eforia Spitalelor Civile, Eforia Sf. Spiridon din Iaşi, etc. ale căror budgete urmează să se voteze pînă la 1 Aprilie.

Campania de întruniri publice

Obstrucţiunea în contra proiectului de budget va fi presărată de o serie de interpelări ce se vor anunţa în fie-care zi.

In afară de lupta parlamentară, s'a adoptat şi propunerea d-luĭ N. Fleva privitoare la campania extra-parlamentară.

Prima întrunire publică pe care o va convoca coaliţia liberală, se va ţine Dumineca viitoare la 6 Martie, în Capitală. La această întrunire vor lua cuvîntul toate căpeteniile coaliţieĭ.

A doua întrunire va fi la Iaşi, unde s'a proclamat programul liberal. Şi la această întrunire vor participa toţi fruntaşii drapeliştĭ şi flevişti.

Apoĭ vor urma întruniri în Ploeşti şi Craiova.

SIMPTOME GRAVE

Cînd d. Fleva şi-a anunţat Miercurĭ interpelarea, guvernul a cerut zăgazul celor treĭ zile reglementare.

Faptul acesta e fără precedent în analele parlamentare, nu numaĭ ale noastre, dar ale tuturor ţărilor.

Din punct de vedere practic, ce nevoe are un guvern *de pregătire* cînd i se pune în discuţie *politica sa generală?* Nu cum-va guvernul d-luĭ Sturdza nu ştie ce a făcut şi ce face, pe ce căi păşeşte şi unde vrea să ajungă?

Dar dacă din punct de vedere practic nu se poate explica cererea de amînare, ea e cu desăvîrşire inadmisibilă din punctul de vedere al demnităţiĭ.

Cum! I se contestă unuĭ guvern legitimitatea — căci ăsta e fondul interpelării d-luĭ Fleva,—i se aruncă în faţă că şi-a secat însăşi izvoarele puterii şi autorităţiĭ sale, şi guvernul are nevoie de treĭ zile pentru ca să poată intra în discuţiunea unor asemenĭ acuzări?

Dar asta e ne mai pomenit; şi ori-care ar fi sfîrşitul material al luptei încinse la Cameră, singur acest fapt ridică guvernului ori-ce autoritate morală, ori-ce prestigiŭ. Voturile inconştienţilor şi ale interesaţilor, ori cît de numeroase ar fi, nu vor putea înăbuşi consecinţele morale ale amînăriĭ cerute de guvern.

Iată un prim simptom grav.

După treĭ zile de pregătire — într'o chestiune ce nu suferea un minut de întîrziere — guvernul primeşte lupta, avîndu-şi toate trupele mobilizate.

In tot cursul şedinţeĭ de Simbătă, dispoziţiunea taberei guvernamentale a fost foarte războinică, dovadă scandalurile provocate de către majoritate. După ora 6, cînd reglementar şedinţa era sfîrşită, guvernul şi partizanii reclamă cu zgomot şi obţin prin vot cu bile ca şedinţa să fie permanentă.

Actul acesta de bravură era într'o curioasă contrazicere cu fuga ruşinoasă de Miercurĭ, cînd guvernul s'a ascuns în dosul celor treĭ zile reglementare.

Dar fanfaronada n'a ţinut mult; după un sfert de ceas, războinicii guvernamentali cari voiaŭ să lupte toată noaptea, aŭ ridicat şi şedinţa.

Şi — al douilea simptom grav — aŭ ridicat şedinţa nu pînă Luni, *ci pînă Marţi.*

Şovăielile acestea, scandaloase, nedemne, nu pot fi de cît semnele exterioare ale unei situaţiuni disperate.

CONDITIUNILE CONVERSIUNEI

Cunoaştem acum condiţiunile conversiuneĭ.

Titlurite 5% se vor converti în titluri 4% pe cursul de 91½. Prin urmare cursul real este de 90½.

D. Cantacuzino a declarat că nici o dată nu s'a făcut o emisiune în condiţiuni mai avantagioase, ceea ce de altminteri n'ar însemna nimic, căci efectele noastre aŭ avut necontenit un curs din ce în ce mai urcat.

Totuşi dăm o desminţire d-luĭ Cantacuzino. Acum treĭ ani d. Filipescu a încheiat o convenţiune pentru convertirea a 80 de milioane de efecte ale primărieĭ Capitalei. Şi conversiunea, care acum să execută potrivit stipulaţiilor acelei convenţiuni, s'a prevăzut a se face pe titluri **4½ % pe cursul de 95.**

4½ % pe cursul de 95 însemnează 4% pe cursul de 91.

D. Cantacuzino, după treĭ ani face conversiunea în condiţiuni mai puţin avantagioase de cît a făcut'o primăria cu mai mulţi ani înapoi.

SCANDALUL DE LA SENAT

Ceea ce s'a petrecut Simbătă la Senat arată că regimul liberal a putrezit cu desăvîrşire.

Unul din vice-preşedinţi, d. P. Grădişteanu, a căruia demisiune fusese respinsă în şedinţa precedentă, îşi reînoi demisiunea motivînd-o printr'un rechizitor sîngeros contra guvernului.

In asemenĭ condiţiuni, nimic nu era mai firesc de cît ca votul asupra demisiuniĭ să se dea imediat.

Dar, în loc de vot, s'a suspendat şedinţa pentru ca senatorii *să se consulte...*

Ce consultare încăpea aci?

Ori guvernul se simte vinovat, şi atunci trebuia să plece.

Ori nu se simte vinovat, şi atunci nu putea suferi nici un moment să stea sub greutatea acuzărilor unui vice-preşedinte al Senatului.

Guvernul a tăcut însă şi a primit suspendarea şedinţeĭ.

Dar Senatul?

Ori e o majoritate care se face solidară cu guvernul, ori nu există o asemene majoritate. In amîndouă cazurile, suspendarea şedinţeĭ n'avea nici un rost şi votul trebuia să se facă imediat.

Faptul că nu s'a urmat aşa, dovedeşte că atît guvernul cît şi Senatul aŭ perdut cu desăvîrşire simţul demnităţiĭ.

Constatarea aceasta cîştigă în gravitate prin chipul cum s'a sfîrşit şedinţa.

Consultarea a durat o jumătate de oră. Dar şedinţa nu s'a mai redeschis, votul nu s'a dat. După un cuvînt de ordine, secretarii biuroului aŭ dezertat, împreună cu mulţi senatori guvernamentali, aşa că şedinţa s'a ridicat.

Vra să zică, pînă azi după prînz, lucrurile rămîn în statu quo: guvernul primeşte să stea patru-zeci şi opt de ore sub acuzaţiunile zdrobitoare ce i-a aruncat în obraz un vice-preşedinte al Senatului; iar maturul corp tolerează un asemenea guvern.

Oamenii aceştia, guvern şi Senat, aŭ căzut toţi cu toţii în cea din urmă înjosire.

TRIBUNA LITERARA

Critică Naţională

In vremea din urmă se pornise în presă o campanie foarte vie pe tema naţionalizăriĭ repertoriului nostru teatral.

Faţa cu larma făcută şi mai ales faţă cu succesul *Curcanilor*, direcţia s'a supus. Rînd pe rînd s'aŭ perindat pe scena Teatrului Naţional, în aprobaţiunea unanimă a presei: *Banul Mărăcine. Radu de la Afumaţi, Boerii şi Ciocoii. Mort fără lumînare, Moşu* şi... *Două Cumetre.*

«Curentul naţionalist» jubila.

Pînă la cea din urmă, exclusiv, agitatoriĭ naţionalizăriĭ repertoriului aŭ aplaudat frenetic, s'aŭ confundat în laude, aŭ trecut cu vederea părţile rele... Piesele nu cîştigaŭ de cît elogiĭ, direcţia numaĭ aprobări, publicul numaĭ îndemnuri şi încurajări să perziste în nobila-i şi patriotica-i hotărîre de a lua cu asalt casa teatrului.

Pînă aci, toate mergeaŭ strună.

Campania dusă prin presă izbutise şi luptătoriĭ se bucuraŭ de roadele sforţărilor lor.

Nu putem să producem ceva desăvîrşit, de-o-cam-dată; să încurajăm începuturile, să îngrijim mugurul plăpînd, căci mai tîrziŭ poate da roade minunate. Aşa şi-aŭ zis cei mai cumpăniţi dintre luptătoriĭ noului curent.

Drept aceea, critica teatrală — ne place să credem că o avem, fericiţi cei ce n'aŭ văzut şi-aŭ crezut—critica va trebui să nu aibă în vedere de cît un singur mijloc de acţiune: încurajarea, indulgenţa, toleranţa chiar.

Şi o repetăm, pînă la ultima piesă *(Două Cumetre)*, această critică a fost consecventă în principiul săŭ.

Iată însă că de-o dată cei cari — dacă putem întrebuinţa pluralul aici,—aŭ ţipat atît de mult pentru piese originale, cari aŭ propoveduit indulgenţa şi încurajarea, îşi schimbă fără de veste tonul şi principiul de pînă atunci.

Cum se explică această bruscă schimbare de atitudine? Explicarea e foarte uşoară şi pe cît de delicată, pe atît de regretabilă.

Dar să luăm lucrurile mai de aproape şi să precizăm faptele.

Joia trecută, s'a dat pentru întîia oară, la Teatru, comediea d-luĭ Burlănescu-Alin: *Două Cumetre*, piesă cu subiect luat din viaţa ţăranilor.

Făcînd abstracţie de criteriul absolut în aprecierea unei opere de artă, mărginindu ne la valoarea relativă, naţională, peste care încă nici o piesă românească n'a trecut încă, lucrarea d luĭ Burlănescu-Alin — în afară de cîte-va părţi mai slabe şi lesne de îndreptat, inerente însă unuĭ începător — este poate singura comedie originală, de oare-care valoare, jucată în această stagiune.

Aŭ simţit aceasta artiştiĭ, publicul, toţi în sfîrşit cîţi s'aŭ dus la Teatru, fără resentimente şi ideĭ preconcepute.

Ţăranii nu declamaŭ, nu vorbiaŭ păsăreşte, nu eraŭ obişnuiţii ţărani de carnaval: vorbiaŭ oamenii cum ştiŭ ei să vorbească, şi cum i-am auzit şi noi, cîţi ne-am născut săŭ am trait la ţară o bucată de vreme.

Fireşte, era de aşteptat ca presa, în consecinţa ei, să continue pe aceeaşi temă şi să-i dea autorului partea de elogiĭ şi încurajări meritate cel puţin.

Ce se întîmplă însă?

După reprezintarea piesei, «direcţia naţionalistă» şi-uită principiul. In loc de indulgenţă, critica cea mai aspră şi mai răŭtăcioasă, cu atît mai aspră cu cît era şi nemeritată şi răŭ formulată.

Ast-fel, în ziarul *Adevărul*, d. B. unul — dacă nu singurul—dintre cei mai aprigi luptători ai curentului naţionalist, caută într'o coloană de ziar, să nimicească lucrarea d-luĭ Burlănescu-Alin, printr'o critică pe atît de nedreaptă pe cît e de neîntemeiată.

Aşa, de pildă, d. B. declară cu absolut neverosimilă scena din primul act, unde cele două cumetre vin să chefuiască la circiumă noaptea, cu ibovnicii, pe cînd bărbaţii umblă după potcoave de cai morţi prin smîrcurile Dunăriĭ.

— Cum? într'un sat circiuma e cafe-chantant? strigă criticul. E falş, neverosimil, protestez!

Iacă o protestare care de sigur a făcut să zîmbească pe toţi cîţi săŭ trăit şi ei cîte va luni de zile la ţară, mai ţărăneşte.

E, hei! cîte mistere mai ascund circiumile acelea de pe la sate şi cîte scene de felul acestora se petrec prin odăiţele strîmte ale lor, cu sau fără lăutari, cu sau fără lumină.

Pasă-mi-te d. B. vede pe ţăranul nostru încă sub acea lumină idilică şi castă pe care aŭ *creiat-o* Teocrit şi Virgiliu!

Mai dă apoi d. B. ca neverosimil faptul că două femeĭ fug dintr'o circiumă *pe o uşă din dos*, fără să fie văzute de bărbaţii cari vin cu gloata, *prin faţă.*

Apoi serioasă e obiecţia asta? Dar d. B. crede oare că pe la sate circiumile sunt nişte domiĭ în mijlocul răspîntiilor, fără să aibă, ca ori-ce casă ţărănească, un obor, o curte, o împrejmuire oare-care în sfîrşit, pe unde să se poată furişa noaptea două femeĭ? Dar chiar cînd circiuma ar fi un fel de «han la şosea», fuga tot e verosimilă, odată

www.dacoromanica.ro

ce unii sunt într'o parte şi alţii într'alta a casei. Şi apoi, la urma urmei, ce are a face atît de mult acest comentariu extern, cu desfăşurarea scenică. Ne pasă prea puţin de ceea-ce se petrece în afară de scena prezentă.

La o adică, am putea noi să dăm exemple din multe piese, foarte apropiate de inima d-lui B. şi în cari nelogica şi neverosimilitatea sînt mai mult de cît isbitoare şi totuşi d-nia sa le crede capo d'opere.

Tot pe această temă d. B. declară ca insipid discursul — admirabilul discurs — ţinut de dascălul Răsură. Înţeleg *Lumea nouă* să critice piesa aşa cum ştie ea să critice, în momentele-i solemne, cînd e «idealul» în joc! Dar d. B.? Calificarea dată de d-nia sa arată pe omul cu desăvîrşire necunoscător în ceea-ce priveşte elementul pe care dascălul Răsură îl personifică. O mare, foarte mare parte din învăţătorii noştri, sunt magazii intelectuale uimitor de mari, în cari zac clase peste grămadă, tot felul de idei prinse din fugă, citite prin cărţi, prin broşuri de propagandă ori de prin gazete. Un învăţător poate să-ţi vorbească ceasuri întregi de socialism, de filosofia lui Spencer, de materialismul lui Büchner, de ce vrei în sfîrşit, într'un valvîrtej de vorbe, alandala, fără ca singur să ştie ce spune şi aşa ca să te facă la urmă să zici, ca sub-prefectul din *Două Cumetre*:

— Ma rog, dar d-ta, la urma urmei, ce principii ai?

Elementul acesta trebuia să-l cunoască d. B. Vorbirea lui s'o fi auzit întîiu, spre a putea vedea cît de bine e reuşit tipul lui Răsură şi discursul lui. Autorul n'a vrut nici să laude nici să batjocorească socialismul, el a luat un tip şi pe Răsură trebue să-l privim numai ca atare. Apoi, Răsură e beat, şi încă beat bine!

De asemenea şi cu privire la «Scurtează-l, das älel» unde d. B. nu vede alt-ceva de cît... pornografie!? Şi aceasta n'o zice vre-un băeţaş «care s'a strecurat pe la vr'o gazetă, cu prilejul vr'unei schimbări în personalul de redacţie». Nu! O zice d. B, omul care a avut «extraordinara virtute» să vorbească două zeci de ani în şir numai de Teatru şi care a dus campania naţionalizării repertoriului teatral.

O fi avut părţile ei bune şi campania aceasta, şi cei cari o duceau meritau, ori cum, elogii dacă erau sincer convinşi şi *desinteresaţi* în lupta lor. Şi atunci ar fi fost consecinţi cu ei pînă la sfîrşit şi pentru toate piesele. Nu pentru unii, şi pînă la anumită vreme, mumă, iar apoi, pentru alţii, ciumă.

Cînd vedem însă pe d. B.—de pildă—utilîndu-şi atît de lesne principiul, aproape imediat după ce i s'au jucat piesele; cînd vedem atacînd pe nişte motive ridicole, o piesă *originală*, cel puţin de talia celor lăudate de d-sa, să ni se dea voie să considerăm campania dusă şi brusca schimbare de atitudine, ca isvorînd prea puţin dintr'o convingere dezinteresată şi mai mult din motive cari nu pot aduce nici de cum laudă celui ce le are.

Al. Antemireanu.

Litere, Ştiinţă, Artă

«LEAGĂNELE PUBLICE»

O interesantă broşură, de 64 pagini, datorită d-rei dr. Ecaterina Z. Arbore, a apărut de sub tipar zilele acestea, sub titlul: «Leagăne Publice *din punctul de vedere al igienei infantile*». E o dare de seamă, adresată d-lui ministru al instrucţiei publice, asupra acestor importante stabilimente de igienă infantilă, atît de numeroase în Franţa şi atît de bine-făcătoare pentru populaţiunea muncitoare.

D-ra dr. Ecaterina Arbore arată marea importanţă pe care o au aceste leagăne publice (crèches) prin raport la îmbunătăţirea stărei igienice a copiilor şi de a la scăderea simţitoare pe care a suferit-o mortalitatea copiilor în Franţa, după ce ele au fost înfiinţate. Graţie acestor stabilimente igienice medicii francezi au isbutit să ajungă la elogiosul resultat dorit. Astă-zi «igiena copiilor stă poate mai sus în Franţa ca în tot restul Europei».

Graţie acestor leagăne, mamele sărmane de dimineaţa şi pînă seara—cîtă vreme ele sunt la lucru—îşi au asigurate pentru copii lor: alimentare bună, higienică, făcută într'un mod raţional, ceea ce nu s'ar fi putut face de cît foarte rar, pe preţul unor cheltueli enorme, cu doicile ignorante şi de multe ori nesănătoase.

Autoarea face istoricul leagănelor publice din Paris. Primul leagăn de acest fel a fost fondat la «Chaillot în 14 Noembrie 1844 de d. Marbeau, primarul I-iului arondisment al oraşului.».

Astă zi Parisul numără cu sutele.

Arată apoi într'un mod foarte amănunţit cum este făcută instalaţiunea leagănelor publice, cum se face alimentaţia copiilor într'însele.

Face apoi enumerarea leagănelor publice din provinciile franceze, precum şi din alte ţări, ca în Anglia, Belgia, Elveţia, Italia, Spania, etc.

Publicaţiunea se sfîrşeşte cu planul grafic al leagănului public dispensar «Maison-Blanche».

Ca aplicare la capitala noastră, iată ce zice d-ra dr. Ec. Arbore, la sfîrşitul primului capitol.

«. . . Mortalitatea mare a copiilor din capitala noastră am văzut că provine din aceleaşi cause: mizerie şi ignoranţă absolută în ceea-ce priveşte regulele igienei infantile, de şi numărul femeilor salariate, femeilor cari muncesc cu ziua la fabrică e incomparabil mai puţin însemnat la noi, totuşi el sporesce în fie care zi, şi repet că ar fi un bine imens, pentru populaţiunea noastră, creearea a unor instituţiuni asemenea cu cele din Paris».

Z.

***

Numărul din urmă al cunoscutei *Revue Encyclopédique Larousse*, conţine un interesant articol asupra *Poesiei Române* de d. O. Neuschotz de Lassy. Studiul începe din vremile cele mai vechi al literaturei noastre, cu mitropolitul Dosofteiu. Partea cea mai bine prinsă, din tot articolul, este aceea privitoare la Eminescu. Cei-l'alţi ocupă locuri mai mici, unii cîte un rînd, alţii un sfert sau o jumătate de coloană.

Articolul a fost scris cu tendinţă de a ne ridica în ochii streinătăţii şi ca atare se explică multe elogii făcute unora, nu tocmai pe drept.

Pentru un romîn însă, care şi cunoaşte literatura ţărei sale, sunt isbitoare aprecierile nejustificate asupra unor poeţi încă în viaţă.

Aşa, după aprecierea d lui Neuschotz vedem puşi pe aceiaşi treaptă de apreciere pe d-nii Al. Macedonski, Artur Savri, Radu D. Rosetti de o parte şi... Ştefan Cruceanu, Ronetti-Roman şi... Const. Mille, de alta.

Poeţi de talent dd. Ronetti-Roman, şi Mille? Dar atunci d-nii Dorna, A. Toma, Steuerman, Arist. Cantilli? Domniile lor ce sînt? Firește, poeţi de geniu!

***

Marţea trecută, celebra artistă franceză *Suzanne Reichenberg* a apărut pentru ultima oară pe scena Odeonului. Retrăgîndu-se din viaţa de artistă, a jucat în această reprezintaţie de adio, cele trei roluri de căpetenie ale sale, în care a făcut atîtea furori: *Agnes* din *École des femmes*; *Suzet* din *Ami Fritz* şi d-na *sub-prefect* din *Le monde où l'on s'ennuie*.

La acest festival artistic a jucat şi celebra tragediană *Duse*, venită din Italia numai pentru această reprezintaţie.

DIN STREINĂTATE

Conflict în apele chineze

Declaraţiile d-lui Goschen

«Agenţia Română» ne-a comunicat alaltă-eri o depeşă scurtă în privinţa declaraţiilor făcute de d. Goschen, ministrul onglez al marinei, în Camera comunelor. In privinţa aceasta găsim în *Neue freie Presse* următoarea depeşă din Londra:

Primul lord al admiralităţii, d. Goschen, vorbind despre bugetul marinei, se teme că, de şi sumele cerute sînt însemnate, se vor găsi cercuri cari să afirme că ministerul marinei nu face destul. De şi idealul nu e încă atins, totuşi s'au făcut mari progrese de la 1872, an în care s'au cerut 9 ½ milioane pentru bugetul marinei, pe cînd acum se cer 23 ½ milioane de livre.

Oratorul accentuiază că în multe părţi ale globului, unde alte Puteri n'au de cît cîte-va vase, Anglia are escadre efective. In afară de aceste escadre, în tot-d'a-una sunt pe mare vase gata de războiu.

Pentru cazul, cînd din nenorocire un război ar fi să izbucnească, escadra aflătoare în apele chineze a fost întărită *cu vasele «Barfleur» şi «Victorious»*, cari au fost înlocuite în escadra Mediteranei prin alte două vase.

Toate măsurile au fost luate liniştit şi fără laude.

D. Goschen speră că nu se va cere guvernului să dea lămuriri asupra dispoziţiunilor luate.

Pentru cazul cînd norii s'ar întuneca mai mult de cît sunt acum, admiralitatea a întocmit cu îngrijire planuri, mai ales în privinţa dispoziţiunii încrucişătorilor, pentru apărarea căilor comerciale.

Ziarul „Times"

Intr'un articol al ziarului «Times», se zice, De la războiul Crimeei încoace, nici-odată nici chiar în 1896, cînd s'a alcătuit escadra zburătoare, poporul englez n'a fost mai puţin dispus să tolereze atingerea drepturilor sale.

Dacă poporului englez i s'ar impune datoria să-şi apere drepturile, el nu se va lăsa să fie reţinut.

Rusia şi Japonia

Situaţiunea în extremul Orient, destul de gravă prin antagonismul anglo-rus, se complică printr'un conflict între Rusia şi Japonia.

Teatrul conflictului e Coreea.

Rusia a obţinut de la ministrul de externe coreean cedarea insulei Deer. Aceasta a supărat foarte mult pe Japonia, al cărei a reprezintant la Söul a protestat foarte energice.

Japonia face pregătiri de războiu

Din parte-i, Rusia îşi întăreşte trupele din Mangiuria cu 10 batalioane şi 2 escadre siberiene şi cu 6—7000 infanterişti din Odesa.

Foreign.

INFORMAŢII

Lupta între cele două tabere

Ecoul primei lupte parlamentare date Simbătă la Cameră, răsună şi azi pretutindeni, şi toate cercurile politice se preocupă cu animaţie de succesul moral repurtat de opoziţia liberală în contra fracţiunei liberale de la putere.

Guvernul însuşi este mai preocupat ca ori cînd şi cuprins de mare teamă. Ceea ce îngrijeşte mai mult pe guvern sunt cele 50 de voturi pe cari le-a obţinut coaliţia liberală.

Guvernul, pînă eri şi-a bătut joc de flevişti şi drapelişti, pretinzînd că nu vor avea, în cazul cel mai bun, mai mult de 27 voturi. Şi în această credinţă fiind a voit să facă o demonstraţie mare de forţă numerică în contra lor, aducînd în Cameră pe toţi deputaţii.

***

Surprins de cele 50 de voturi drapelistofieviste, d. Sturdza a simţit imediat că cu o asemenea opoziţie nu poate dura la putere şi a ordonat ridicarea şedinţei, de şi el ceruse prelungirea în permanenţă. Şi, ca să-şi cîştige vreme spre a se reculege, a luat şi vacanţă azi, Luni.

Ştim pozitiv că scopul pentru care guvernul a amînat şedinţa de azi a Camerei este să facă vînătoare de voturi, să conrupă măcar 10 din cei 50.

Goana după voturile drapeliste a început de eri şi va continua azi şi mîine.

***

De şi guvernul ar vrea să închidă discuţia asupra interpelării d lui N. Fieva, totuşi biuroul Camerei a fost nevoit să admită dreptul tutulor acelora cari s'au aso iat la interpelarea d-lui N. Fleva.

Cîţi-va dintre cei cari s'au asociat la interpelare, vor renunţa la dreptul lor.

Vor lua însă cuvîntul, imediat după d. Fleva, d nii P. S. Aurelian, V. Lascar şi Em. Costinescu.

Toată lumea aşteaptă cu nerăbdare discursurile acestor căpetenii ale coaliţiei liberale.

***

D. Delavrancea, renunţînd la dreptul său de a lua cuvîntul asupra interpelării d-lui N. Fleva, va adresa o interpelare specială guvernului asupra viziteî ofiţerilor romîni la Braşov.

Cu această ocazie se va discuta cestiunea naţională cu o serie de revelaţiuni sensaţionale asupra intrigilor d-lor Sturdza şi Gogu Cantacuzino.

***

Campania de întruniri publice se va începe Dumineca viitoare.

Dreptatea anunţă că ţinerea întrunirilor a fost definitiv hotărîtă în principiu.

———

Apucături poliţieneşti şi colectiviste.

Acum cîte-va zile poliţia Capitalei a reziliat un contract de închiriere ce-l avea pentru un local în care era instalată o secţie.

Motivul rezilierei este că proprietarul nu împărtăşeşte vederile politice ale domnului Sturdza.

Ast-fel s'a scuzat chiar directorul prefecturei poliţiei capitalei, cînd i s'a cerut motivul pentru resilierea contractului, încheiat pentru un period de 3 ani.

In schimb oamenii regimului se căpătuesc în detrimentul casei Statului.

Faimosul Niţă Berechet a închiriat poliţiei un imobil pe suma de 700 lei, cînd pînă acum acelaşi imobil nu se închiria de cît cu 400 lei anual.

Dar e «de ai noştri, şi ca atare merită oare-care încurajare din banii contribuabililor.

———

Încă o dată întrebăm pe guvernul «domnilei legilor» de ce nu se dă în judecată d. senator Bucşănescu, care s'a făcut vinovat de delictul de duel.

———

D. Eugen Stătescu a fost ales ieri membru în consiliul de administraţie al Creditului Rural.

Ast-fel guvernul l'a răsplătit pentru serviciul ce i l'a adus în şedinţa de Simbătă a Senatului, cînd l'a scăpat de un vot de blam.

———

In curînd consiliul de războiu al corpului 4 de armată, va judeca procesul caporalului Potamiano Leonida din regimentul 12 Cantemir din Birlad, pentru faptul de dezertare în ţară străină în următoarele împrejurări:

In primă-vara anului trecut, în timpul războiului greco-turc, caporalul Potamiano Leonida, de origină grec, dezertează din armată şi se duse de se înroli în armata grecească, luînd parte activă în acel războiu în luptele de la Domoko şi Velestino. După terminarea războiului, Potamiano veni în ţară şi se prezintă la corp.

Procesul va fi destul de interesant.

———

Liberalii au atacat cu violenţă guvernul conservator fiind-că zicea că nu apără cu destulă energie drepturile Statului, în contra guvernului grec, în afacerea Zappa.

Guvernul totuşi sta în instanţă în contra guvernului elen.

Pe cînd însă avocatul Statului pleda Sîmbătă la Casaţie, în contra guvernului grecesc, ministerul dedea guvernului grecesc autorizaţia de a lua moştenirea.

Ceea-ce e şi mai uimitor, e că decretul apărea în Monitor, în ziua chiar cînd începuse pledoariile.

Se zice că guvernul grecesc a dobîndit acest dar de peste 5 milioane, dînd unui liberal de frunte 100.000 lei.

Vom reveni.

———

Tribuna Poporului *din Arad e dată în judecată pentru pretinsă «trădare de patrie».*

D-nii Rusu-Şirianu, primul-redactor al ziarului, precum şi Aurel Popovici-Barcianu, editorul ziarului, aŭ fost citaţi ieri înaintea parchetului.

———

Eri, Duminică, urma să se facă la Huşi alegerea pentru un scaun de senator.

O telegramă din localitate ne aduce însă ciudata ştire că s'a amînat efectuarea acestei alegeri pe motivul că biroul n'a ştiut cu cari liste să se facă votarea: cu listele cele vechi saŭ cu cele noui?

Vom reveni.

———

Faimoasa Conversiune

D. Fleva, printr'o singură frasă, a ţintuit, alaltăeri, la Cameră, pe d. Gogu Cantacuzino, care se lăudase cu conversiunea.

— Vă lăudaţi, a zis d. Fleva, cu conversiunea ce aţi făcut, dar uitaţi că renta noastră de 4 la sută se cotează azi cu 95 şi d-v. pretindeţi că faceţi mare ispravă cînd emiteţi rentă cu 90 şi jum. la sută?

D. Gogu Cantacuzino a tăcut. Argumentul era peremptoriu.

———

Ni se comunică următorul angajament luat de guvern faţă de deputaţi, cu condiţia ca aceştia să voteze prelungirea şedinţei de Simbătă.

D. Sturdza a promis să pună la dispoziţie deputaţilor trenuri speciale pentru toate direcţiunile şi la ori-ce oră ar fi nevoe, imediat după închiderea desbaterilor din Cameră.

Nu mai calificăm faptul. E eloquent prin simpla lui enunţare.

———

Destăinuiri asupra organizaţiei interioare a partidului liberal

D. Fleva a făcut Simbătă, cu ocazia desvoltărei interpelărei sale, cîte-va destăinuiri importante asupra organizaţiei interioare a partidului liberal, şi a lămurit la ce se reduce mult trîmbiţata şefie a d-lui Sturdza.

In primul rînd reţinem o mărturisire importantă.

După moartea lui Ion Brătianu, partidul rămăsese, în adevăr, fără ni i o direcţiune. Din pricina însă că eraŭ multe competiţiuni asupra şefiei partidului precum şi din cauza neînţelegerilor ce aŭ stîrnit diferitele candidaturi puse înainte, s'a admis un *modus vivendi* menit a nu aduce prea mari turburări, zădărnicind tot-o-dată apucăturile ambiţioşilor.

In acest scop aŭ rămas toţi de acord ca partidul să aibă două comitete, unul compus din 52 de membri, iar cel alt de 10, supranumit acest din urmă şi comitet executiv central.

Cele două comitete

Comitetul de 52 avea însărcinarea să conducă partidul în direcţiunea lui exterioară şi făceaŭ parte dintr'însul toţi deputaţii şi senatorii liberali aleşi în opoziţie, precum şi unii din membrii comitetului executiv.

Comitetul de 10 era quintesenţa partidului; fără el nu se putea lua nici o hotărîre.

S'aŭ făcut, a zis d. Fleva, încercări în sînul acestui comitet ca să se proclame şefia d-lui Sturdza, dar ea a fost combătută cu înverşunare şi în cele din urmă înlăturată.

D. Nacu, printr'o întrerupere, a restabilit şi un alt punct.

— Aţi combătut pe d. Sturdza, a spus d. Nacu, pentru că aţi propus ca partidul să aibă trei şefi.

D. Nacu a neglijat a ne spune cine *eraŭ aceî trei şefi.*

D. Fleva a mai arătat că pînă la venirea partidului liberal la putere, comitetul executiv a fost vecinic consultat. Chiar cînd s'a chemat partidul la 1895 ca să dea un guvern, comitetul a fost acela care, la d. Stătescu acasă, a desemnat pe viitorii miniştri.

De atunci, a continuat d. Fleva, comitetul executiv nu a mai funcţionat. El n'a fost convocat nici o dată, timp de trei ani.

Apoi d. Fleva a încheiat spunînd că şefia d-lui Sturdza, stă într'un pahar de şampanie băut de d. Stolojan la banchetul dela Iaşi, ceea ce a făcut pe d. Giani, actualul preşedinte al Camerei, să nu asiste la acel banchet şi să plece de acolo supărat.

Naşte acum întrebarea:

Pe cine mai reprezintă d. Sturdza în partidul liberal, căci atît membrii comitetului de 10, cît şi cei ai comitetului de 52 'i sunt, în majoritate, absolut ostili.

———

Cercurile guvernamentale afirmă că în şedinţa de mîine, Marţi, a Camerei, primul act ce se va face va fi primirea demisiunilor d-lor Lascar şi Şendrea din demnitatea de vice-preşedinţi ai Camerei.

———

Decanul şi profesorii facultăţei de medicină din Iaşi aŭ comunicat ministerului instrucţiei publice, că sălile, care aŭ fost puse la dispoziţia lor în noul palat al Universităţei din Iaşi, sunt insuficiente pentru instalaţiunea numitei facultăţi.

Aceşti profesori aŭ cerut ca facultatea de medicină să fie transferată în vechiul local al Universităţii.

———

Ecouri de la interpelare

In tot cursul şedinţei de Simbătă a Camerei d. Gogu Cantacuzino n'a spus un cuvînt asupra interpelărei ce desvolta d. N. Fleva. Toate ameninţările sale că va vorbi despre afacerea Wachtel şi de «alte afaceri» aŭ fost numai explosia răutăţei sale. Ctud situaţia guvernului a părut că l ameninţată d. Sturdza şi colegii săi din minister, aŭ împiedicat pe d. Cantacuzino d'a mai învenina discuţia I s'a pus o adevărată botniţă

La somaţiunile energice ale d-lui Fleva, la acele nu mai puţin categorice ale d-lui V. Lascar, veninosul ministru de finance a păstrat cea mai completă tăcere, deşi a fost tratat de *calomniator* atît el cît şi întreaga bancă ministerială.

Frica sireaca!

Amestecul d-lui Djuvara

Fostul ministru de justiţie a păstrat pînă în ziua de Simbătă o atitudine cu totul rezervată. El avea aerul de a se desinteresa de tot ce se petrecea în Cameră şi toate zgomotele ce se răspîndeaŭ că va lua cuvîntul pentru a explica causele retragerei sale din minister, s'aŭ dovedit neîntemeiate. Nici chiar izbucnirea d lui Stelian, nu a putut determina pe d. Djuvara să se depărteze din atitudinea sa.

In ziua de Simbătă, însă, d. Djuvara a izbucnit, unii zic prin contagiune, alţii din calcul, după ce a văzut starea proastă în care se găseşte guvernul:

D. Djuvara a fost alăturea de d. Lascar ca să protesteze cu energie în contra cuvîntului anti-parlamentar «*minciună*», pronunţat de d. Ferechide.

Şi apoi cînd d. Fleva a vorbit de intrarea d-lui Djuvara în minister şi de dispariţia lui fără ca să se ştie pentru ce, d. Djuvara a cerut cuvîntul.

Nu se poate ghici ce va vorbi d. Djuvara. D-sa e om de impresiuni, ast-fel că aşa cum ar fi putut Simbătă să fie agresiv la adresa guvernului, s'ar putea ca Marţi să fie... vice-versa.

Toate sunt posibile la liberali şi la d. Djuvara.

———

Chestiunea alegerei de primar e la ordinea zilei la Galaţi.

Fie-care face poantajul necesar ca să ajungă la concluziunile cari îi convin.

Dintre toţi, cel mai sigur e tot d. Costache Plesnilă, care va face să se aleagă primar d. Neniţescu saŭ d. Ţincu.

Amicii d-lui Zorilă sunt aşa de puţin în consiliu în cît ori-ce încercare din parte-le de a alege un primar devotat nu va izbuti.

Se mai vorbeşte iarăşi, şi cu oarecare insistenţă, despre o dizolvare a consiliului comunal în cazul cînd consiliul ar voi, ca semn de manifestaţiune pentru d. Plesnilă, să-l realeagă primar.

Ţinem să adaogăm, că zgomotele de dizolvare sunt respîndite de d. Zorilă şi de agenţii administrativi.

———

Mai primim din Brăila copie după următoarea telegramă trimisă d-lui N. Filipescu:

Brăila

Cînd numai singur dintre cîţi aŭ avut dueluri aţi fost urmărit şi condamnat şi mai sunt încă alte asemenea fapte neprescrise ce staŭ neurmărite principiul egalităţei cetăţenilor, înaintea legilor, nu mai are aplicare. Măsura luată numai contra dv. e în scopul de a înlătura pentru cît-va timp din luptele politice pe unul din ceî mai valoroşi şi mai redutabil adversar al lor. Protestînd contra unor asemenea procedeuri, vă rugăm să apelaţi sentinţa tribunalului.

Vă reînoim iubirea, stima şi devotamentul nostru.

Christache Suliotti, Al. Mareş, Ion Berceanu, Camil de Roma, I. Pavelescu, C. Georgescu, Sterie Ionescu, Al. Ananescu, Lazaroneanu, Purcăreanu, Antinescu, P. Antonescu, D. Cosac, Beloiu. Cîrjan, P. Stoianovici, S. Stanulescu, Chivulescu, N. Ştefănescu, L. Grigorescu. M, Stănescu, Mihăilescu, Spirea Enache, Dragomir-Roşca.

Mai urmează încă 20 de semnături.

***

Com. Petroşiţa (jud. Dîmboviţa)

Condamnarea dv. străbătînd pînă în vîrfurile Carpaţilor, martir al dreptăţei, te rugăm a primi simpatiile noastre.

Iubita ţară te va urma.

Devotaţi: Ghiţă Serb. Popescu, Iosif Grigorescu, Ghiţă Grigorescu, Grigore Negulescu, Avram Grigorescu, Grigore Grigorescu, Ion Preotu Nicolae, Serb. Preotu Nicolae, Alexandru G. Popescu.

———

Citim în Viitorul Olteniei *din Craiova*:

Suntem informaţi că o deputaţiune de cetăţeni craioveni, se va transporta la Bucureşti, spre a face o manifestaţie de simpatie Ilustrului luptător, Nicolae Filipescu, îndată ce va fi internat spre a-şi face osînda la care pe nedrept a fost condamnat.

Comitetul de redacţie al ziarului nostru împărtăşeşte şi se asociază în totul dorinţei cetăţenilor.

Urăm d-lui Filipescu, sănătate perfectă, curagiŭ şi credinţă în Dumnezeŭ.

Conflictul anglo-rus

Londra, 28 Februarie.—**O telegramă din Pekin adresată** *Agenţiei Reuter* **anunţă că ministrul Angliterei a protestat pe lîngă Tsong-li-yamen în contra cesiunei Port-Arthurului Rusiei, care cesiune rupe echilibrul în extremul Orient.**

Buletinul Economic

1 Martie.

Bursa din Bucureşti.—Aproape întreaga speculaţiune la Bursa noastră se face numai asupra rentei, mai ales asupra celei de 4 la sută. Din cauza aceasta avem ziluic de înregistrat diferite variaţiuni de cursuri la renta aceasta. De două zile ea a revenit la cursul de 94 şi jumătate — 95, după ce se urcase înainte la 96.

Schimbul se menţine fără variaţiuni însemnate.

Conversiunea. — Ştirea anunţată de ministrul finanţelor în şedinţa de Simbătă a Camerii cum că conversiunea se va face pe cursul de 91 5, din care trebue să se mai scază 1 la sută pentru cheltueli, n'a produs asupra pieţei noastre nici un efect favorabil. După laudele ce-şi făcea d. Gogu Cantacuzino în ziarele guvernului, lumea noastră financiară se aştepta ca cursul de emisiune să se apropie cît de mult de cursul zilei, care variază acum între 94,5 şi 95.5. Operaţia conversiunei pe cursul net de 90,5 nu constitue dar nici un succes financiar.

Dacă e adevărat că cu alte ocazii unele împrumuturi ale Statului romîn s'aŭ făcut pe cursuri mai mici, e tot atît de exact că aceste cursuri de emisiune s'aŭ apropiat tot-d'a-una cît mai mult de cursul zilei.

In acelaşi timp, ştirea organului guvernamental *L'Independance Roumaine* cum că nu se convertesc acum de cît renta perpetuă 5 la sută şi obligaţiunile rurale 6 la sută, din care Statul nu mai are azi în circulaţiune de cît un capital de 57.000,000 lei a decepţionat piaţa noastră financiară. Se asigură că cererea făcută de guvern, în parlament, de a i se permite şi convertirea rentei amortibile din 1881-88 a fost o simplă manevră de bursă.

Cercurile noastre financiare critică şi atitudinea ziarului francez numit mai sus, care s'a pretat alaltă-eri la o manoperă a guvernului anunţînd că conversiunea nu este încă un fapt îndeplinit, pe cîtă vreme guvernul ştia contrariul şi voia numai să prepare prin ajutorul acelui ziar, o comedie parlamentară.

Bursele străine. Stirile asupra conflictului în Extremul Orient aŭ impresionat toate bursele străine, toate valorile aŭ scăzut. Discursul oare-cum războinic al minis-

www.dacoromanica.ro

trului Goschen în camera engleză atitudinea mai energică a cabinetului englez în chestie chineză dată evenimentelor în caracter amenințător. Anglia care a observat pînă acum o politică de expectativă față cu succesele obținute în China de către Ruși și Germani, a eșit de o dată din rezerva ei și, în unire cu Japonia, s'a îndrumat pe calea protestului și a amenințărilor. Ca și lumea politică, cea financiară a fost impresionată și cursurile au scăzut.

Renta română se menține la Berlin, Paris și Francfort la cotele anterioare.

Afacerea Esterhazy-Picquart

Paris, 28 Februarie.—Ca răspuns la scrisoarea ce a publicat *Gaulois*, și în care maiorul Esterhazy, amenință pe ex-colonelul Picquart cu biciușca, acest din urmă a zis unui redactor al ziarului *Temps*: sunt mai presus de amenințările lui Esterhazy. De altminteri, se va vedea valoarea acestor amenințări, îndată ce se va cunoaște întregul adevăr și ziua aceasta este mai apropiată de cît se crede; v'o garantez.

ECOURI

— D. C. Gebauer ne roagă să publicăm următoarele :

Persoanele cari au reținut locuri pentru reprezentațiile d-nei Schlager sunt rugate să-și retragă biletele, cel mai tîrziu pînă mîine seară, de oare-ce Miercuri se vor pune în vînzare toate biletele disponibile.

Amintim că prima reprezentație a d-nei Schlager va avea loc Vineri 6 Martie cu opera Trovatoare și cu concursul d-nei Irma de Spagni, contraltă.

* * *

Pentru concertul Van-Dyck biletele reținute trebuesc retrase cel mai tîrziu Miercuri seara. Mîine vom da programul complect. Putem spune de acum că programul este foarte bogat și că va lua parte la concert și o distinsă violonistă română.

Cronica Judiciară

Procesul moștenirei Zappa. — Testamentul lui Zappa.—Ruperea relațiunilor diplomatice.— Moștenitorii de sînge învingători. — Afacerea înaintea Casației.— Pledoaria d-lui Panu.

Procesul moștenirei Zappa

După cum am spus, dezbaterile în acest proces au început Luni înaintea Curții de Casație. Să rezumăm puțin istoricul acestei afaceri.

Istoricul

Vanghele Zappa s'a născut în satul Sababo (Turcia) pe la sfîrșitul secolului trecut.

De și albanez prin sînge și supus otoman prin locul nașterei, a luat ca căpitan parte în rezbelul Independenței Greciei. Venit în țara noastră, s'a ocupat cu arendășia și afacerile i-au proferat așa de bine, în cît între anii 42—43, Vanghele Zappa se găsea în posesie a 6—8 moșii în județul Ialomița.

Testamentul lui Zappa

In anul 1860, Vanghele Zappa face un testament, prin care lasă toată averea sa mobiliară și usufructul întregii averi imobiliare, în valoare de vr'o 3—4 milioane, vărului său Constantin Zappa, iar nuda proprietate a acestei din urmă averi o lasă Institutiunii *Olimpicilor* din Atena. In 1865, Zappa moare. La această epocă, unele din rudele de sînge ale defunctului reclamă la instanțele noastre judiciare, dar acestea se deseziseză în urma intervenției ministrului de justiție de atunci, d. Vernescu, care era pentru respectarea capitulațiunilor. Constantin Zappa se pune prin intervenția consulatului elen în posesia usufructului averii imobiliare, rămînd ca la moartea acestuia, statul elen, care avea posesia de drept a nudei proprietăți, să reintre în posesia de fapt a întregii proprietăți.

Ruperea relațiunilor diplomatice

Lucrurile au stat așa pînă la moartea lui Constantin Zappa, întîmplată în anul 1892. Statul elin pretindea atunci pe calea diplomatică să fie pus în posesia de fapt a averii defunctului Zappa de către statul român. Se știe corespondența ce a urmat între guvernul grecesc și guvernul român. Regretatul Al. Lahovari, ministrul de externe, răspundea atunci guvernului grec că afacerea aceasta nu se poate resolva de cît de tribunalele române, mai cu seamă că sunt și rudele de sînge, cari reclamă moștenirea. Relațiunile diplomatice s'au rupt, dar aceasta n'a împedicat pe guvernul grecesc de a interveni în procesul ce se angajase înaintea instanțelor noastre între moștenitorii de sînge și statul român, care reclama moștenirea ca vacantă, în caz cînd rudele nu și vor putea dovedi calitatea lor de moștenitori.

Guvernul grec continuă însă de a perzista în părerea că litigiul dintre cele două state nu se poate resolva de cît pe calea diplomatică, și intervenția sa în proces n'a făcut-o de cît pentru a lupta în contra pretinsele rude ale defunctului.

Moștenitorii de sînge învingători

Tribunalul Ilfov, în absența statului elin, care nu depusese *cautio judicatum solvi*, a dat cîștig de cauză moștenitorilor de sînge. La Curte, statul elin esecutîndu-se în privința cauțiunii, a luat și el parte la desbateri. Se știe că Curtea de apel a dat iar cîștig de cauză moștenitorilor de sînge. A fost și o părere a minorității. D. prim-președinte Schina și d. consilier Julian au fost de părere ca moștenirea să se dea în bani Olimpicilor, acordîndu-i-se un termen de șase luni pentru a obține autorizația guvernului grec.

Afacerea înaintea Casației

In contra decisiunei Curții de apel din București, apărătorii ambelor state au formulat mai multe motive de casare. Simbătă s'a început cercetarea recursului. D-nii Ion Filitis și Mihail Antonescu, avocații statului român, au desvoltat trei motive de casare relative la modul de probațiune, admis de Curtea de apel, pentru dovedirea calității de moștenitori. Curtea de apel s'a mulțumit, după d-nii apărători, cu presumțiuni vagi, pe cînd după codul imperiului otoman, unde s'au născut pretinsele rude, se cere martori și acte de stare civilă.

Pledoaria d-lui Panu

D. Panu, unul din advocații statului elin, începuse să desvolte un motiv de casare relativ la chestiunea de a se ști dacă Olimpicele e o persoană morală particulară, sau o dependință a statului elin. Curtea de apel a fost prima de părere și a refuzat să recunoască Olimpicelor calitatea de persoană morală capabilă de a moșteni în Romînia. D. Panu a căutat să demonstre contrariul, arătînd că Olimpicele creiate prin legea din 1857 în scop de a se face expoziții din 4 în 4 ani, nu este de cît o continuare a comisiunei pentru încurajarea industriei și agriculturei naționale, creată prin decretul din 1837 al regelui Oton și atașată pe lîngă ministerul de finance. Curtea de apel a comis o eroare grosieră de fapt, cînd în considerantele sale zice că alt ce-va era comisiunea și alt ce va Olimpicele.

D. Panu și-a întrerupt pledoaria sa din cauza că d. prim-președinte a ridicat ședința la orele trei și jumătate, trebuind să plece unde-va cu trenul.

Continuarea dezbaterilor s'a amînat pentru azi Luni.

Statele-Unite și Spania

— Prin fir telegrafic —

Madrid, 28 Februarie.—Se anunță din New York ziarului Corespondența *că guvernul Statelor-Unite va reclama o indemnizare pentru perderea vaporului* Maine *și va cere independența Cubei.*

DIVERSE

DIN CAPITALA

Sinuciderea din calea Victoriei. — Un tînăr anume Iosef Fișer, de mesrie ipsosar, s'a sinucis eri în calea Victoriei, 182, într'o cameră din mansardă, la propietatea d-lui Alecu Orăscu.

Comisarul secției 8, care a fost anunțat de către un domn din vecinătate, a sosit la fața locului pe dată.

S'a chemat de asemenea și medicul comunal al culoarei respective, care a constatat că moartea a provenit din otrăvire.

In camera sinucisului nu s'a găsit nici o scrisoare prin care să se arate cauza care a determinat pe Iosef Fișer, în vîrstă numai de 17 ani, să-și curme viața.

Nenorocita lui mamă, care locuește în aceleași case, a declarat că Simbătă seara fiul ei părea vesel, că a mîncat cu dînsa și că pe urmă s'a dus în odaia lui de culcare. El s'a otrăvit, de sigur, în timpul nopței.

După toate probabilitățile, cauza nu poate fi de cît dragostea.

Se vorbea chiar că tînărul iubea pe o fată din apropiere.

Cadavrul, din ordinul parchetului I, a fost transportat la Morga orașului.

Iarăși ordonanța prefectului.—Bieții bicicliști abia au putut să'și scoată mașina din fundul podului și au dat din nou piept cu faimoasa ordonanță a prefectului.

Eri după amiază, un biciclist trecînd pe calea Victoriei, în dreptul stradei Amza, un sergent de stradă îl înhață din fugă din mașină, îl trîntește jos, îl rupe bicicleta pe motivul că... n'are clopot la mașină. La protestările legitime ale biciclistului, rănit în cădere și cu mașina sfărîmată, sergentul chiamă în ajutor alți doui colegi și toți trei au început să'l brutalizeze. A trebuit intervenția trecătorilor, revoltați de barbaria agenților polițienești, pentru ca sărmanul biciclist să scape din mîna zbirilor.

O reclamațiune a fost depusă, în contra celor trei sergenți, la secția de poliție respectivă.

Incercare de sinucidere. — Azi dimineață la orele 6 și jumătate, o dramă romantică s'a întîmplat în strada Karsgheorghevici.

Femeea Poldi Schemern, care eșise din spre ziuă de la bal mascat de la Hugo cu o prietenă a sa Ana Glavotski, au mers la mag zinul Durieux, unde au mîncat și chefuit pînă la orele 6 și jum. dimineața.

La această oră cele două prietene au eșit pentru a merge acasă. Abia au apucat însă să se suie în trăsură că Poldi Schemern, absoarbe conținutul unui flacon cu substanțe otrăvitoare pe care-l avea în buzunar.

Cuprinsă de dureri teribile, femeia a fost transportată în îngrijirea spitalului Brîncovenesc, unde starea ei e socotită ca în afară din ori-ce pericol.

Pînă acum nu se cunosc cauzele cari au determinat pe numita femeie să recurgă la acest romantic procedeu.

Incendiu.—Un început de incendiu s'a declarat Simbătă noaptea pe la orele 3 și jumătate în strada Știrbei-Vodă No. 2.

Intr'o cameră din acest imobil locuește d. Cesar Pascu, absolvent al facultății de drept. D. Pascu, culcîndu-se pe la orele 1 din noapte, a lăsat deschisă ușa sobei, în care ardea încă focul.

De sigur că un cărbune a căzut din sobă pe covor, care s'a aprins. Focul s'a comunicat apoi dușumelei care a ars închis și s'a întins pe dedesubt pînă spre mijlocul odăei. După două ore flacările au izbucnit în odae. Din norocire sergentul de stradă, văzînd lumina flacărilor în camera incendiată, a dat imediat de veste. Oamenii din curte și vecinii, au sărit repede în ajutor și au putut stinge focul.

Studentul Pascu, care era aproape asfixiat din cauza fumului din cameră, în urma îngrijirilor date de un medic chemat în grabă, este acum în afară de ori-ce pericol.

ȘTIRI MARUNTE

* Eri, la Ateneu, orchestra concertelor simfonice a executat, sub conducerea tînărului și geniului compozitor, «*Poema română*», simfonia lui George Enescu.

Se știe că această operă, executată deja la Paris, la concertul «Colonne», a fost primită cu un adevărat entuziasm de către cei mai eminenți maeștri în ale muzicei și de către poporul francez.

In urma succesului cu adevărat triumfal dobîndit eri, la Ateneu, Majestatea Sa Regele, care a asistat la concert și dăduse semne vădite de admirațiune, a bine-voit a chema, imediat după concert, la Palat, pe tînărul compozitor român, și ca o probă excepțională de înaltă satisfacțiune, l'a decorat cu medalia *Bene-Merenti* de aur, deși George Enescu nu are încă 17 ani împliniți.

George Enescu, tînărul nostru artist, va da, după cererea generală, un al doilea concert, Joi seara, în palatul Ateneului.

Iar, pentru Dumineca viitoare, toată lumea speră că d. Wachman, directorul concertelor simfonice, va da o a doua audițiune a simfoniei «*Poema română*» care a dobîndit eri un așa de mare succes.

* Azi, Luni, 2 Martie se va ține ședința ordinară a soc. de științe. La ordinea zilei fiind :

1) *Despre organul globuligen* de profesorul *Voinov*; 2) *Ploaia în București* în cei din urmă 32 ani, de d. *St. Hepites*; 3) *Flora cryptogamică a Romîniei* de profesorul *Vlădescu*; 4) *Despre eflorescențele saline* și *Jadeite* de profesorul *Mrazek*.

Inceputul la 8 jum. în sala No. IX a Universității (căldură, electricitate).

Depeșile de eri

Serviciul «Agenției Române»

Paris, 28 Februarie.—*Camera deputaților.* D. Dron, radical, interpelează guvernul asupra politicei sale, pe care o tratează de reacționară și clericală.

D. Barthou, ministru de interne, protestează în contra imputării făcută guvernului de a fi aliatul clericalilor. Afirmă necesitatea de a combate socialismul pe față.

D. Millerand replică, apărînd politica socialiștilor.

D. Méline, președinte al consiliului, respinge acuzația adresată guvernului de a fi complicele partidelor monarchist și clerical. Reamintește asigurările date de Monseniorul Rampolla, afirmînd că Papa n'a încredințat nimănui misiunea de a interveni în politica internă a Franciei. «Dacă conservatorii votează pentru guvern, zice d. Méline, causa este că găsesc că politica sa este conformă intereselor țării.»

Președintele consiliului adaogă că guvernul urmărește o politică pacinică, pe cînd radicalii și socialiștii vor o politică de lupte intestine.

D. Méline termină zicînd că guvernul are un program care cuprinde reforme politice, sociale, economice și financiare și că acest program este un adevărat teren de unire (aplause).

D. Bourgeois acuză guvernul de a susține pe inamicii republicei. Se teme de viitorul legilor școlare și militare.

Discuția este închisă. S'au depus la biroŭ mai multe moțiuni.

A celea a d-lui Dron, care zice că Camera este decisă să reia politica tradițională a partidului republican, este respinsă cu 309 voturi contra 228.

Ordinea de zi a d-lui Descubes, acceptată de d. Méline, și exprimînd încrederea Camerei în guvern, s'a adoptat cu 319 voturi contra 231.

NUVELA

Prietena bună

— Toc ! Toc !
— Cine e ?
— Deschide !
— La ceasul ăsta ? Se vede că nu te gîndești la ce spui d-le.

Mă culc, am aruncat acum pe fotoliŭ corsetul meŭ brodat cu pluș roș și mi-am și scos unul din ciorapii mei de mătase neagră.

— Lasă mă să'ți scot eŭ pe cea-l'altă.
— Impertinentule !
Vezi-ți de drum.
— Te iubesc !
— Grozav aș vrea să văz pe cine-va care să nu mă iubească !
— Sunt gata să mor pentru d-ta.
— Trăește, mori, puțin îmi pasă mie.
— Sunt tînăr.
— Și naiv !
Pleacă d'aicî.
— Sunt frumos
— Și îngîmfat !
Pleacă d'aicî îți zic.
— Sunt bogat.
— Și prost.
Pleacă odată d'aicî, or chem poliția.
— Sunt amantul prietenei d-tale Elena.
— Ei, de ce nu spuneai mai de grabă !

Și zicînd acestea, tînăra femee deschise ușa !

Catulle Mendès.

Depeșile de azi

Nissa, 1 Martie.— Regina Angliterei a sosit. Era așteptată de AA. LL. RR. Prințul și Principesa moștenitori ai Romîniei. Mulțimea a salutat-o în mod respectos.

Canea, 1 Martie.— O baterie de artilerie de munte ce trebuia să se întoarcă în Italia, rămîne aci în urma unui contra-ordin.

Viena, 1 Martie.— Aniversarea răscoalei de la 1848 s'a serbat fără incident. S'au depus 200 de coroane pe mormintele acelora cari au căzut în Martie 1848. Numărul lucrătorilor și al studenților se urca la 50.000

Nici un incident nu s'a semnalat nici în provincie nici în Ungaria.

Praga, 1 Martie. — Cu ocazia aniversării lui 1 Martie 1848, s'au produs cîte-va demonstrațiuni. Poliția nu s'a amestecat.

Madrid, 1 Martie.—Imparcial *anunță că raportul comisiunei spaniole asupra cauzei exploziei lui* Maine, *menține opinia sa că explozia se datorează unei cauze interne.*

De și raportul comisiunei americane **zice alt lucru**, *guvernul spaniol va menține cu energie concluziunile comisiunei spaniole.*

Corpurile Legiuitoare

SENATUL

Ședința de la 2 Martie

Incă de la orele 2 fără un sfert culoarele Senatului mișună de public. In incinta maturului corp senatorii sunt în număr; printre ei și mulți deputați.

Tribunele sunt arhipline. Tribunele oficială, a presei și a damelor sunt înțesate.

In galeria de sus lumea e grămadă.

Ședința se deschide la orele 2 25 sub președința d-lui N. Ganea.

Prezenți 82 senatori.

Pe banca ministerială d-nii Sturdza, Haret, Palladi, general Berendeiŭ, An. Stolojan.

In timpul citirei sumarului, d. Grădișteanu cere cuvîntul asupra sumarului.

D. *P. Grădișteanu.* Spune că e o deosebire capitală între ceea ce a spus d-sa și între ceea ce este în sumar, deosebire care nu-i convine.

In sumar se spune că *acum* nu împărtășește părerile guvernului și că ar fi o nouă schimbare de atitudine.

Lucrul nu este așa. Am spus că de la început nu am împărtășit modul de a lucra al guvernului.

In al doilea rînd : ședința s'a ridicat pur și simplu din cauză că d-nii secretari plecaseră. Atît și nimic mai mult. N'a fost vorbă de învoirea Senatului, care a protestat chiar în contra tertipului acesta cu care s'a ridicat ședința.

Biuroul ia act de observațiile d-lui Grădișteanu.

Se fac apoi formalitățile obicinuite.

D. *D. Sturdza* depune pe biuroul Senatului proiectul de lege pentru convențiunea încheiată cu Serbia în privința joncțiunei căilor ferate a acestor două State.

Se cere urgența și se aprobă.

Demisia d-lui Ureche

D. *V. A. Ureche*, referindu-se la cuvintele d-lui Isvoranu, rostite cu ocasiunea demisiuni d-sale, spune că calm este și prin vîrstă și prin temperament. Dar cine asistă la ceea-ce se petrece în sînul partidului liberal, acum în timpul din urmă, în urma celor ce se petrec, nu mai poate fi calm, 'mi poate avea liniștea sufletului. *Epoca* mă impută că am dezertat Simbătă de la datorie. Nu am dezertat, dar nu-mi incumbă mie de a arăta cine și cum s'au făcut dezbinările în partid.

Sper însă că majoritatea va obliga pe toți să-și facă datoria.

D. general Catargi: Majoritatea aprobă actele guvernului.

D. V. A. Ureche. Dacă majoritatea aprobă toate actele guvernului, atunci ea este mai catolică de cît Papa.

D. general Catargi : Poate d-v.

D. V. A. Ureche. Eŭ sunt ortodox.

D. general Catargi : Și eŭ.

D. Ureche termină dîndu-și demisia, ca o protestație în contra politicei guvernului în chestia națională.

Se pune mai întîiŭ la vot demisia d lui Grădișteanu, care se primește cu 56 voturi pentru, contra 24 și o abținere.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Amănuntele ce primim din Huși asupra amînărei alegerei de senator, sunt de o gravitate excepțională.

Primarul Hușilor a prezentat biuroului listele cele noui, cari nu vor deveni definitive de cît peste două luni, în cari a înscris o mulțime de creaturi ale sale și a pretins de la președintele biuroului ca alegerea să se efectueze după aceste liste. Președintele a refuzat, firește, cererea primarului, iar acesta nu a voit să dea listele cele vechi.

Procedarea aceasta, fără pereche, creiază un precedent în contra căruia nu putem îndestul protesta.

Cu chipul acesta, într'un timp anumit, ori-ce alegere poate fi amînată pe viitor, de cîte ori candidatul guvernamental va vedea că nu are sorți de izbîndă, cum e cazul acum, la Huși, cu d. Nicorescu.

Vom reveni.

D. Stolojan va da diseară un ceaiŭ parlamentar, la care sunt invitați toți guvernamentalii, cari se află în Capitală.

E vorba să se pună la cale oare-cari infamii în vederea zilei de mîine, care promite a fi furtunoasă la Cameră.

Cu toate stăruințele d-lor D. Sturdza și Spiru Haret, comitetul delegaților secțiunilor Senatului nu vrea să grăbească discuția legei instrucției.

Comitetul delegaților fiind compus în majoritate din drapeliști, se va face o mică obstrucțiune în contra legei instrucției.

După toate prevederile, legea instrucției nu va putea adusa în discuția Senatului pînă la 15 Martie.

Cum însă sesiunea în nici un caz nu va dura de cît pînă la 20 Martie, e foarte probabil că această lege nu va fi votată în sesiunea actuală.

Comitetul delegaților, care discută deja de aproape zece zile legea instrucției, abia a ajuns la articolul 17 ; legea însă are aproape 140 de articole.

Șantajul guvernului față cu aurelianiștii continuă.

Ieri, Duminecă, adică a doua zi după ședința furtunoasă de la Cameră și în preziua ședinței de Marți, cînd d. N. Fleva își va continua interpelarea, asupra căreia va lua cuvîntul și d. Aurelian, guvernul a trimes pe d. Pomponiŭ, șef de divizie la ministerul domeniilor, și pe un șef de biroŭ de la acelaș minister, la școala de agricultură de la Herăstrăŭ, unde a scotocit aproape trei ore toate dosarele de pe vremea cînd d. Aurelian a fost directorul acestei școli.

După cît știm, ancheta n'a dat rezultatul pe care-l dorește guvernul.

Tribuna *din Sibiu, vorbind în prim-articol despre visita ofițerilor romîni la Brașov, îmbrățișează întreaga politică în cestiunea națională a d-lui Dim. Sturdza și închee astfel :*

O, scumpă Romînie, holda ta e mare și frumoasă ; curățește numai și pliveșce cu o zi mai curînd neghina din ea, ca să ai în viitor un seceriș bogat !

La tribunalul unguresc din Murăș-Oșorheiŭ se judecă azi un proces de «trădare de patrie» în contra a opt Romîni.

Acuzații în acest proces sunt următorii domni :

1) Zacherie Șopteran, *învățător într'o comună din jurul Murăș-Oșorheiului.*

2) Vasile Pop, *învățător într'o comună din jurul Clujului.*

3) Ioan Pop, *învățător tot de lîngă Cluj.*

4). Gavrilă Baieș, *învățător din jurul Dejului.*

5) Iuliu Murășan, *învățător din jurul Bistriței.*

6) Andreiu Russu, *învățător din jurul Murăș-Oșorheiului.*

7) Valeriu Oltean, *învățător din jurul Albei-Iulie.*

8) Avram Giurgiu, *învățător în Blăjeni, în Zarand.*

Ofițerii Romîni la Brașov

Tribuna Poporului din Arad publică următorul prim-articol despre vizita ofițerilor romîni la Brașov :

Ulițile Brașovului sunt împodobite cu steaguri românești și Romînii — jalesc. Soldații romîni venit-au pe «omenie» la noi și puternicii zilei îi primesc cu brațele deschise, «fișpanul» Ungurilor salută pe Romîni și Romînii—jalesc. Auzim «buze streine» rostind dulcele graiu al maicelor noastre, plebea strigă «trăiască» pe românește și seara la concert locotenentul de «husari» cîntă doina românească și Romînii—jalesc !

Statele se bucură și benchetuesc, — dar *Romînii* sufer și jalesc. Că acum se arborează steaguri române pe cetățile noastre, cînd noi cu drag animăm la piuptul nostru dulcele tricolor, răsar geandarmii ca din văzduh și în temnițe ne trîntesc. Că acum slujbașii «împăratului nostru sărută pe frații noștri Romîni, dar cînd noi cu dragoste și credință ne-am apropiat de «Regele-Impărat», Ungurii dimprejurul Burgului ni 'l-au închis și larăși în temnițî ne-au trîrît, pentru că am voit să dăm numai față cu al vostru Vodă iubit. Că acum «fișpanul» cu drag privește la «hora» românească și «husarii» cîntă doinele românești,—dar pe sate feciorii noștrii sunt închiși și bătuți și globiți pentru «hai să dăm mînă cu mînă cei cu inimă română». Și pentru aceea *Statele* se bucură și benchetuesc,—dar Romînii sufer și jalesc.

Cetățenii țărilor de sub coroana Sfîntului Ștefan salută cu bucurie în mijlocul lor pe ofițerii Statului Romîn. Dar *Romînii* din Ungaria și din Ardeal nu salută pe frații lor Romîni din Romînia-Liberă, pentru că asta în patria lor nu le este permis. Nu ne este permis nouă a vedea Romîni în voi, iubiți căpitani ai oștirei românești și nu ne este nouă permis a ne bucura de ființa voastră «românească» pentru-că asta e trădare de patrie ; la noi în Țara—Ungurească «Romîn» se tîlcuește «trădator». Și nu ați venit voi ca «Romîni» la noi, ca dimpreună cu noi să vă veseliți că nu este sufletul nostru vesel acum, ci lăcrimi curg pe genele noastre, nu de bucurie, ci de durere și amar.

Știm și mărturisim, că Vodă al vostru și al nostru Domn sunt împrieteniți și se iubesc și că Țara Voastră s'a legat cu stăpînitorii împărației noastre, ca tovarăși să fim la bine și la rău, dar inimile noastre cernite sunt de durere, că amărăciunea poporului nostru întunecă mințile noastre și singura mîngîiere ce o avem este : cînd vă vedem pe la noi, ne întărim pentru luptă și în nădejdea că în curînd trebuie să se ușureze și starea noastră.

Ați venit la noi, ca martori să fiți, că săbiile și puștile și tunurile voastre sunt ajutor la ale noastre, dar prea bine știți voi că sabia taie trupul, dar duhul e nemuritor și legăturile inimilor sunt mai tari de cît moartea. Grijească împărații de inimile popoarelor și vor avea tăria împotriva dușmanilor.

Iar durerea noastră să nu turbure veselia voastră. Bucurați-vă de bucuria aliaților gălduitori, dar întorcîndu-vă la casele voastre, spuneți celor de acasă, că frații lor din văile Ardealului și din pustiile ungurești, că frații lor Romîni din matca străbună, nu sunt fericiți !

ULTIMA ORA

Asupra scandaloasei amînări a alegerei de senator din Filciu, primim de la corespondentul nostru următoarea telegramă :

Primarul din Huși a impus președintelui biroului, d-lui Mateiŭ Cantacuzino, ca să facă operația electorală după listele noui, cari sunt încă pendinte la tribunal ; aceasta pentru că după vechile liste definitive, candidatul colectivist Nicorescu nu ar fi avut de cît 18 voturi, iar d. Teleman 50.

D. Mateiŭ Cantacuzino, președintele biroului, nevoind să consfințească această ilegalitate fără de margini, a declarat că, dacă nu i se dau listele vechi, nu poate proceda la alegere. Primarul, neconsimțind aceasta, alegerea nu s'a putut face.

Candidații au dat în judecată atît pe primar cît și pe președintele biroului.

Senatul, în ședința-i de azi, a primit și demisiunea d-lui V. A Ureche din demnitatea de vice-președinte, cu 54 voturi, fiind și 13 contra.

www.dacoromanica.ro

FOIŢA ZIARULUI «EPOCA»

21

J. P. JACOBSEN

ÎNTRE VIAŢĂ ŞI VIS

— NIELS LYHNE —

Palidă, cu rochia ei de văduvă, avea împrejurul buzelor de abia colorate, o o expresie dureroasă ; mîinile se frămîntaŭ răsfoind o carte, pusă pe genunchiĭ săi. Era *Noua Heloiză*. Lîngă ea mai eraŭ încă cîte-va volume, culegeri de poeziĭ şi albumuri de gravuri, reprezintînd biserici vechi, ruine şi locuri înconjurate de munţi.

Se auzirĭ uşi trîntite, paşi nesiguri şi apoi Niels se arătă. Făcurĭ o lungă plimbare pe marginea Fiordului, obrajiĭ eraŭ coloraţi de aerul tare şi în păr mai avea încă o adiere de vînt.

Afară, culorile cenuşii-albastre cuprinsese cerul, picăturĭ de ploae băteaŭ în geamurĭ.

Niels spuse că valurile veneaŭ marĭ de tot, aducînd grămezĭ de varee ; vorbi despre cele ce le văzuse şi despre oamenĭ care-i întîlnise, şi în acelaşĭ timp stringea volumele risipite, închide-a porţile grădineĭ şi se asigura că ferestrele eraŭ bine închise.

Cînd sfîrşi, se aşeză pe un scăunel la picioarele mameĭ sale, luă una din mînile eĭ într'ale sale şi-şĭ puse obrazul pe genuchiĭ mameĭ.

Acum totul era negru afară şi ploia cădea cu găleata, bătînd geamurile şi zidul.

— Ţi-aducĭ aminte, zise Niels după o lungă tăcere, de cîte orĭ am stat aşa în amurg, închipuindu-ne că plecam în călătoriĭ lungĭ, în căutarea unor aventurĭ, pe cînd tata vorbia cu intendentul său în biuroŭ şi fata din casă aducea ceaiul în sala de mîncare? Cînd aducea lampa ne trezeam fără de veste din visurile noastre de aventurĭ şi ne bucuram de viaţa din prejur ; dar mi-aduc aminte că nu credeam povestea sfîrşită, eram încredinţată că ea continua să se desfăşure în depărtare.

El nu văzu melancolicul surîs al mameĭ sale, simţi numaĭ cum mîna eĭ îl desmerda cu blîndeţe părul.

— Ţi-aducĭ aminte, zise ea, că de multe orĭ îmĭ făgăduiaĭ să plecĭ îndată ce veĭ fi mare, pe o navă, şi să-mĭ aducĭ din cele mai frumoase lucrurĭ de pe lume ?

— Da, mi-aduc aminte !

Trebuia să-ţĭ aduc zambile, fiind-că ţĭ plac mult, şi un palmier la fel cu cel care se uscase, şi coloane de marmură şi de aur... Băgaĭ mai în tot-d'a-una multe coloane în povestirile tale... ţi-aducĭ aminte ?

— Am aşteptat corabia aceea... tacĭ dragul meŭ, nu mă înţelegĭ... n'o doream pentru mine, ci ca să te îmbarcĭ tu pe ea cu toată averea ta... Nădăjduiam că viaţa ar fi pentru tine bogată şi frumoasă, că aĭ urma o cale triumfală, că faima, gloria... nu, nu asta, aşĭ dori numaĭ să eĭ parte la o luptă pentru ceva mare, nu ştiŭ la drept vorbind ce... eram plictisită de misiunile mediocre.

Înţelegĭ ce vreaŭ să zic ?

— Vreĭ să zicĭ o excepţiune, mamă, nu unul dintre acela carĭ se înhamă ca atiţia alţiĭ la car, vreĭ să am un ideal şi o credinţă carĭ să-mĭ fie propriĭ... Corabia era încărcată de florĭ pe care trebuiam să le răspîndesc pe calea mea... dar corabia fu aşteptată zadarnic, şi Niels şi mama sa rămaseră niştе bieţĭ nenorociţĭ... nu-ĭ aşa ?

— Ţi-am făcut răŭ, dragul meŭ ?... Aŭ fost numaĭ niştе visurĭ, nu te îngrĭi din pricina aceasta !

Niels tăcu un lung moment, o ruşine îl împedica să vorbească.

— Mamă, zise el, nu sîntem atît de nenorociţĭ pe cît ne crezĭ. Într'o zi aĭ să vezĭ corabia... aĭ încredere, aĭ credinţă în mine ! Sînt poet, mamă, pînă în adîncul sufletuluĭ... Nu crez că aceasta să fie un vis vanitos, un vis de copil ; dacă puteaĭ să simţĭ cît sînt de mîndru şi de recunoscător de ceea ce posed în mine însu-mĭ şi cu ce bucurie amestecată cu umilinţă vorbesc de aceasta, dacă aĭ putea să ştiĭ cît sînt de depărtat de mîndrie, aĭ avea credinţa pe care doresc atît de mult să o găsesc la tine. Scumpă, scumpă! voiŭ lua parte la luptă fără să slăbească vr'o dată, voiŭ lupta cu credinţă pentru ce e mai bun în mine însu-mĭ. Dacă văd vr'o imperfecţie în opera mea nu voiŭ şovăi s'o puiŭ din noŭ în creuzet... Voiŭ căuta în tot-d'a-una desăvîrşitul, voiŭ da întreaga măsură aceea de care sînt capabil... înţelegĭ, că simt nevoia de a-ţĭ face făgăduinţele acestea ? Recunoştinţa mea pentru bogatele darurĭ pe carĭ le-am primit, mă atîtă să ţi le fac, şi tu, trebue să le credzĭ. Căcĭ ar fi să păcătuesc faţă de tine dacă aş lipsi de la datoria mea, faţă de tine căreia oare nu visurile şi dorinţele tale mi-aŭ ajutat facultăţile să mi se desvolte ? Nu idealul tăŭ înalt m'a călăuzit către sarcina pe care vreaŭ s'o împlinesc ?

Doamna Lyhne plîngea încet. Era palidă de bucurie.

Îşi puse pe capul fiuluĭ săŭ amîndouă mînile pe carĭ el le atrase la buzele sale.

— Mă faĭ prea fericită, Niels ! Viaţa mea nu va fi fost decĭ o lungă şi zadarnică chemare, fiind-că te-am făcut aşa cum am dorit cu atîta ardoare să fiĭ... O ! Doamne, de cîte orĭ am dorit-o! Şi cu toate acestea în bucuria mea se amestecă regrete... Să văz dorinţa mea cea mai scumpă realizată în momentul cînd viaţa mea e aproape de sfîrşit.

— Nu mai vorbi aşa ! În fie-care zi capeţĭ puterĭ noĭ, nu-ĭ aşa, mamă ?

— Aş vrea atît de mult să nu mor acum ! zise ea vorbindu-şĭ si e-şi. Ştiĭ la ce mă gîndeam în lungile nopţĭ în carĭ moartea părea atît de aproape ?...

... Mă gîndeam la miile de suflete cari s'aŭ nutrit cu contemplarea lucrurilor marĭ şi frumoase, pe carĭ eŭ n'avusesem parte să le văz, şi am crescut prin ele... Pentru mine, nimic din toate acestea n'a existat, şi bietul meŭ suflet, zburînd cu aripile ostenite, nu trebuia să ia cu el radioasele amintirĭ ale unei ţărĭ fermecate... El putuse numaĭ să asculte lîngă foc descrierea pămîntuluĭ făgăduit.

(Va urma)

De vînzare

MARELE IMOBIL

FOST UNION SUISSE

Se vinde în total saŭ în loturĭ marele teren cu toate construcţiunile aflate pe el (fost Union Suisse) situat în dosul Pasagiuluĭ Romîn şi Palatuluĭ Regal, avînd 4 faţade între stradele : Cîmpineanu, Sf. Ionică, Zorilor şi Brazoianu. Suprafaţa totală este aproape 5000 metri patraţĭ.

Venitul construcţiunilor aflate actualmente variază între 22 000 —25.000 leĭ anual, iar terenul liber de construcţiĭ are o suprafaţă de peste 2500 m. p.

Preţul pentru întreaga proprietate este de 400.000 (patru sute miĭ leĭ), şi se poate împărţi în maĭ multe parcele coprinse în treĭ marĭ loturĭ din carĭ : un singur lot indivisibil cu toate construcţiunile de pe el situat între strada Cîmpineanu şi Sf. Ionică, avînd suprafaţa de 1650 m. p. cu preţul de 160 leĭ m. p. Lotul No. 2 pe strada Sf. Ionică, colţ cu Zorilor, avînd o suprafaţă de 1400 m. p. divizat în parcele cu preţul de 90 şi 100 leĭ m. p. Lotul No. 3 pe strada Brazoianu divizat în parcele avînd o suprafaţă de peste 2000 m. p. cu preţul de 80 leĭ m. p.

Pentru tratative şi orĭ-carĭ alte informaţiunĭ a se adresa la d. **E. Demetrescu-Mirea**, proprietarul acestuĭ imobil, în strada Carol I, No. 31 Bucureştĭ.

Se acordă înlesnirĭ de plată.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Bucureştĭ, calea Dorobanţilor, 117. Craiova, strada Bucovăţ, 18

Recomandă Marele lor Depositde

MAŞINE AGRICOLE

PRECUM:

LOCOMOBILE cu saŭ fără aparat de ars pae

de la 2 şi jumătate pînă la 30 caĭ putere

BATOAZE de GRÂU de toate Mărimile de la 2 şi jumătate pînă la 12 caĭ putere — BATOAZE de PORUMB No. 5, cu Elevator pentru LOCOMOBILĂ şi cu Mâna

Maşine de semănat, Maşine de ciuruit şi vînturat, Maşine de ales neghina şi secara din grâŭ

MORI DE MĂCINAT

Instrumente trebuincioase Maşiniştilor, Curele englezeştĭ de prima calitate

Pietre de moară franţuzeştĭ, Maşine de secerat „WOOD" cu saŭ fără aparat de legat snopĭ

Pluguri de Oţel făurit peste tot

cu una pînă la 4 brazde

COSITOARE

GRAPE de FIER cu două şi treĭ aripĭ, cu dinţiĭ ARTICULAŢI

ŢEVE DE CAZAN pentru LOCOMOBILE şi altele

In Atelierul Nostru primim Reparaţiunĭ de LOCOMOBILE din orĭ-ce Fabrică

VÎNZĂRĬ CU CONDIŢIUNĬ AVANTAGIOASE

Ne fumez que le

PANAMA

Le meilleur de tous

Dépôt G-l

Creangă & Comp: — Bukarest.

Recomandăm atenţiuneĭ onor. P. T. Public

RESTAURANTUL

şi

DEPOSITUL de VINURĬ

STEFAN COLFESCU

din Strada Cîmpineanu, 18

(colţ cu Sf. Ionică)

unde pe lîngă o bucătarie NAŢIONALĂ, GERMANĂ şi FRANCEZĂ, excelentă de o rară acurateţă, se maĭ pot găsi cele maĭ bune Vinurĭ din ţară şi streinătate, cu

preţurĭ foarte reduse

AU PRIX FIXE

70, Str. Lipscani, Casa Fraţii Hasan *Str. Lipscani, 70.*

MANUFACTURE EN GROS şi EN DETAIL

— BUCAREST —

Am onoare a anunţa numeroasele noastre clientele şi onor. Public, că zilnic primim ***NOUTAŢI*** în

Mătăsurĭ şi Gazrrĭ pentru ochĭ de Baurĭ şi Nunţĭ

COMPLECT ASORTIMENT DE

ARTICOLE PENTU MIRESE

PREŢURI MODERATE şi FIXE

P. S. — Rugăm a nota bine adresa noastră, spre a nu confunda Magazinul nostru cu alte firme.

CHAMPAGNE

PIPER-HEIDSIECK

Ancienne Maison HEIDSIECK fondée en 1755

KUNKELMANN & Co. Successeurs

REIMS

FRANCE

Representant general

LEOPOLD H. MARCUS

70.—BUCUREŞTI, STRADA CAROL.—70

Serviciŭ de Bidoane şi Lăzĭ la domiciliŭ

PETROL

Adresa: Golesci, 12

AVIS

In urma groaznicei catastrofe din strada Jean Goujon, în Paris, unde sute de persoane, din familiile cele maĭ marĭ d' Franţa, aŭ găsit o moarte crudă, nu putem îndestul îndemna pe onor. public ca să se asigure contra accidentelor corporale. Aceste asigurărĭ carĭ se fac de societatea noastră «PATRIA» oferă avantagiul că, în schimbul unuĭ premiŭ minim se asigură un capital însemnat.

Aşa de exemplu : un advocat, un particular, ar avea de plătit leĭ 67.50 anual, pentru a fi asigurat cu leĭ 50.000.

SOCIETATEA

de Basalt Artificial şi de Ceramica

De la Cotrocenĭ

Capital social 2.500.000 întreg vărsat

Se aduce la cunoştinţa d-lor detentorĭ de acţiunĭ ale Societăţeĭ de Basalt, că cuponul de dividend No. 12 al exerciţiuluĭ 1896, se plăteşte cu începere de Luni 7 Aprilie 1897, cu cîte leĭ 25 de fie-care, la casa de bancă Ieschek & C-ie, strada Lipscani No. 1.

SOBE „SIRIUS"

cu

Patent Regulator, model 1897

SOBE AMERICANE VERITABILE

„SIRIUS"

CU

Patent Regulător, model 1897

SIRIUS sunt de o construcţiune solidă şi eleganta, cele mai higienice, dînd o căldură placută şi temperată după dorinţă, care se obţine prin « *Patent-Regulator* », care le deosibeşte de cele-lalte produse similare.

Încălzitul se face prin orĭ ce felĭ de cărbunĭ de piatră.

Maşine de Bucate

Americane

cele mai practice şi cele mai economice.

Mare ASORTIMENT de Lămpĭ de petroleŭ.

DEPOZIT GENERAL :

A. REICHENBERG

Bucureştĭ.—Strada Doamnei, 21

NOUA ŢESĂTURĂ HYGIENICĂ FRANCEZĂ DE VATĂ DE TURBA

A Doctorului RASUREL

Recunoscute de toate somităţile medicale ca suverane contra răceleĭ şi durerilor reumatismale

Notiţe asupra Turbeĭ

CE ESTE TURBA ! Turba se constitue din o masă de plante transformate într'un corp noŭ ţinînd mijlocul între imperiul organic şi mineral, regăsesc în ele febre regulate ale plantei traversate de un canal plin de aer şi jucînd rolul unuĭ tub capilar.

De mult timp deja Turba e cunoscută că posedă proprietăţĭ remarcabile de absorbare şi de antisepsie. Într'o comunicaţie făcută în şedinţa de la 16 Martie 1887 la Societatea de Chirurgie în Paris, eminentul *doctor Just-Lucas Championiere,* vorbind de Vată de Turbă, principiul săŭ absorbant e mult mai considerabil de cît acela a celor-l'alte plante textile, prin ea însăşi substanţa este antiseptică de absorbantă, şi niciŭ un textil nu pare a se bucura de aceste proprietăţĭ.

Astă-zĭ graţie încercărilor chirurgilor francezĭ şi ruşi Vata de Turbă este întrebuinţată în toate spitalele şi adoptată de Ministerul de Războiŭ ca materie de pansament, pe de altă parte ţăranĭ aŭ mers înaintea chirurgilor în întrebuinţarea Turbeĭ de oare ce la un lucrător rănit grav, care şi-a învelit piciorul într'o bucată de Turbă s'a putut constata în mod ştiinţific proprietăţile acestei substanţe originale.

Ţesătura higienică franceză cu fibre de Turba care după multe încercărĭ D-rul Rasurel a reuşit a realiza, posedă de la sine o putere enormă de absorbare şi de evaporizaţiune, astfel că îmbrăcat cu această îmbrăcăminte de Vată de Turbă răceli nu sunt posibile, mai mult încă virtutea cea mare antiseptică a Turbeĭ nimiceşte toate poliferaţiunile microbice formate din cauza transpiraţiuni. Ţesătura higienică franceză a D-rului Rasurel poate fi considerat ca un progres imens şi toată lumea pentru a evita răceli şi orĭ-ce Bolĭ ar trebui să poarte această îmbrăcăminte.

ONOR. PUBLIC din provincie este rugat a cere la Depositele locale **CATALOGUL ILUSTRAT** şi **Preţul Curent** pentru a nu plăti mai scump.

Depositul General

Pentru BUCUREŞTĬ şi toată ŢARA

La MAGASINUL

AU PETIT PARISIEN

No. 92, Calea Victorieĭ, No. 92

VICTOR KRAUS

Furnisorul Curţeĭ Regale

DEPOSITE IN PROVINCIE

Iaşĭ, Fraţiĭ Pollinger
» S. Kahane's S-sor
Craiova, S. Lazăr Benvenisti (*Bazar* şi *Papetărie*)
Focşanĭ, Iacob K. Hanagic
Buzăŭ, Fraţiĭ Stoicescu
Ploeştĭ, Constantinescu & Bucărescu *La Curcubeŭ*
Botoşanĭ, Abr. Mohnblatt
Tecucĭ, Fraţiĭ Ibraileanu
T. Severin, Ab. I. Aladgem
Brăila, Fraţiĭ G. Perlea
Birlad, W. Sanft *La Luna*
Giurgiu, Luca Lucatos *Magasinul Universelle*
Constanţa, L. & I. Lascarides
Tulcea, Grünberg, *La Luna*

Nu sunt veritabile de cît acelea cumpărate din depositele sus numite şi vă rog a exigea iscălitura mea la toate articolele. **Dr. RASUREL.**

Bucureştĭ.—Tipografiia EPOCA, Strada Clănicului No. 3.—Bucureştĭ

www.dacoromanica.ro